

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **FUKMA, a. s.**, se sídlem Karlovarská 1104/14, Praha 6, zastoupené Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 8. 2018, čj. MSK 172852/2017, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 12. 2018, čj. 19 A 34/2018-41,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 12. 2018, čj. 19 A 34/2018-41, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně je provozovatelkou vozidla, jehož řidič dne 19. 10. 2016 porušil pravidla silničního provozu tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci (50 km/h) o 9 km/h. Magistrát města Havířova proto žalobkyni uznal vinnou ze správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu), pro porušení § 10 odst. 3 a § 18 odst. 4 tohoto zákona a uložil jí pokutu 1 500 Kč. Žalobkyně podala proti rozhodnutí magistrátu ze dne 26. 10. 2017 odvolání. Žalovaný změnil text výroku rozhodnutí magistrátu tak, že z výroku vypustil slova „z nedbalosti“. Ve zbytku odvolání žalobkyně zamítl.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, kterou krajský soud rovněž zamítl.

I. Kasační stížnost

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Setrvala na tom, že ji magistrát omezil na způsobech úhrady, v důsledku čehož uhradila určenou částku pět dní po splatnosti.

[4] Podle stěžovatelky krajský soud nepřezkoumatelně vypořádal její žalobní námitku, že obecní policie měřila rychlost v rozporu s § 24b odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, neboť neinformovala veřejnost o zřízení automatického technického systému. Stěžovatelka spatřuje nepřezkoumatelnost rozsudku také v tom, že se krajský soud nevyjádřil k namítané vadě výroku rozhodnutí magistrátu: z výroku totiž není jasné, zda je stěžovatelka postižena za překročení rychlosti v konkrétním bodě, nebo v určitém úseku. Krajský soud nevypořádal ani námitku, že správní orgány nezjišťovaly formu zavinění řidiče.

[5] Výrok rozhodnutí magistrátu je vadný také proto, že v něm není uveden údaj o formě zavinění a není v něm dostatečně konkrétně vymezeno místo protiprávního jednání.

[6] Podle stěžovatelky nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, neboť nebyla vyrozuměna o odložení věci, čímž byla zkrácena na svých právech domoci se zahájení řízení proti skutečnému řidiči.

[7] Stěžovatelka nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že namítala podjatost úřední osoby opožděně. Ohrazuje se též proti tvrzení, že neuvedla poměr úřední osoby k věci. Jasně sdělila, že poměr spočívá v tom, že pokud úředník rozhodne o přestupku a uloží pokutu, dostane ke svému platu bonus.

II. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Kasační stížnost je částečně důvodná.

K přezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu a vadám výroku magistrátu

[9] NSS se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů: k takové vadě by totiž musel přihlídnout i z úřední povinnosti. NSS dospěl k závěru, že rozsudek krajského soudu touto vadou trpí.

[10] Stěžovatelka v žalobě namítala, že obecní policie pořídila záznam z měření rychlosti stěžovatelčina vozidla stálým automatickým systémem, avšak nezveřejnila informaci o zřízení tohoto systému, jak jí ukládá § 24b odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Podle stěžovatelky provedla obecní policie měření v rozporu s právními předpisy a takto získaný důkaz nelze použít.

[11] Krajský soud v bodě 27 svého rozsudku vyslovil, že námitka, podle níž obecní policie nepostupovala v souladu s právním předpisem při měření rychlosti, je nedůvodná. Svůj závěr opřel o listinu, kterou Policie ČR určila úsek měření, a o skutečnost, že městská policie provedla měření kalibrovaným a schváleným měřicím zařízením.

[12] NSS souhlasí se stěžovatelkou, že tato část odůvodnění se míjí se žalobní námitkou. Stěžovatelka shledává měření nezákonným proto, že obecní policie neinformovala o zřízení měřicího systému. Krajský soud sice argumentoval ve prospěch zákonnosti měření, avšak k důvodu nezákonnosti, který tvrdila stěžovatelka, se vůbec nevyjádřil. Jeho rozsudek je proto v této části nepřezkoumatelný a kasační stížnost je důvodná.

[13] Částečná důvodnost kasační stížnosti však nebrání tomu, aby NSS vypořádal ostatní stěžovatelčiny námitky. Obsahuje-li napadené rozhodnutí vícero argumentačních okruhů, které jsou skutkově či právně oddělitelné, NSS je vždy přezkoumá, má-li jejich řešení význam pro další řízení a rozhodnutí ve věci (srov. již usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS, věc *SŮD*).

[14] Pro úplnost NSS uvádí, že se zákonnou povinností stanovenou v § 24b odst. 2 zákona o obecní policii podrobněji zabýval v rozsudku ze dne 16. 12. 2019, čj. 9 As 280/2019-39. Žalovaný zároveň v napadeném rozhodnutí uvedl, že řidiči byli vhodně informováni o zřízení úsekového měření např. na internetových stránkách města Havířov. Platí přitom, že obsah určité internetové stránky není skutečností obecně známou a skutková zjištění z něho vyplývající může soud učinit výhradě na základě dokazování při jednání (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 4. 2009, čj. 1 As 30/2009-70).

[15] NSS naopak pokládá rozsudek za přezkoumatelný co do vypořádání námitky, podle níž z výroku rozhodnutí magistrátu není znát, zda stěžovatelku shledává vinnou překročením nejvyšší dovolené rychlosti v konkrétním bodě, nebo v určitém úseku. Ačkoli se krajský soud k této námitce výslovně a samostatně nevyjádřil, v bodě 31 svého rozsudku konstatoval, že výrok žalovaného netrpí namítanými vadami. Podle krajského soudu byl skutek ve výroku rozhodnutí jasně vymezen a ohledně porušení zákonných povinností nemohly vzniknout žádné pochybnosti. Krajský soud rovněž upozornil, že je stěžovatelka vinna správním deliktem, nikoli přestupkem. Z uvedeného lze seznat, že krajský soud stěžovatelčině námitce nepřisvědčil a vyhodnotil, že výrok žalovaného nemusí obsahovat informaci o tom, zda byla rychlost překročena v konkrétním bodě, či v určitém úseku. Z odůvodnění rozsudku je rovněž zřejmé, že krajský soud nepřijal ani stěžovatelčiny výhrady k vymezení místa spáchání deliktu.

[16] NSS se s tímto závěrem ztotožňuje i věcně. Z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že se v projednávané věci jednalo o tzv. úsekové měření, při němž radar změřil průměrnou rychlost v konkrétním úseku dlouhém 391,3 m. O stanovené nejvyšší dovolené rychlosti v tomto úseku nevyvstaly žádné pochybnosti. Podle ustálené judikatury NSS v naprosté většině případů postačuje (případně též v kombinaci s fotografiemi pořízenými na místě a založenými ve správním spisu), označí-li správní orgán ve výroku rozhodnutí místo spáchání správního deliktu tak, že uvede město a ulici, kde byl správní delikt spáchán, a zároveň vymezí čas a způsob spáchání (srov. rozsudky NSS ze dne 14. 6. 2019, čj. 2 As 158/2018-40, a ze dne 2. 10. 2019, čj. 6 As 53/2019-41). Magistrát vymezil místo spáchání správního deliktu jako „*Havířov-Město na ulici Dělnická ve směru jízdy od křižovatky s ulicí Mánesova ke křižovatce s ulicí Moskevská*“, dále uvedl datum a čas a popsal protiprávní jednání. Smyslem požadavku na určitost popisu skutku ve výroku správního rozhodnutí je zabránit dvojímu postihu za týž delikt, případně záměně deliktu s jiným. K tomuto účelu výrok magistrátu v nyní řešené věci zcela postačuje. Místo spáchání deliktu

bylo vymezeno dostatečně určitě. Nebylo ani třeba, aby výrok obsahoval informaci o tom, zda byla rychlost překročena v konkrétním bodě, či v určitém úseku.

[17] Krajský soud rovněž přezkoumatelně, byť stručně, vypořádal žalobní námitku, že správní orgány nezjišťovaly formu zavinění řidiče. Krajský soud správně uvedl, že odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt byla v rozhodném znění zákona založena jako objektivní (tedy odpovědnost za následek, nikoli za zavinění), nebylo proto třeba zabývat se otázkou zavinění. Pro založení odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt je sice podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu nutné, aby porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo znaky přestupku podle zákona o silničním provozu, toto ustanovení však nelze vykládat tak, že jsou správní orgány v řízení o správním deliktu povinny zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2016, čj. 8 As 156/2016-35). Pro splnění podmínky podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu proto postačí, že jednání řidiče vykazuje znaky přestupku. Ze stejného důvodu nebylo třeba, aby výrok obsahoval informaci o formě zavinění (srov. např. bod 28 rozsudku NSS ze dne 7. 11. 2018, čj. 4 As 259/2018-36).

[18] Výše uvedené nebrání správnímu orgánu, aby zavinění (ať již nedbalostní, nebo dokonce úmyslné) v nějakém případě shledal a vyvodil z něj pro věc další důsledky (např. pro konkrétní výměru pokuty, srov. bod 26 rozsudku NSS ze dne 4. 12. 2019, čj. 10 As 241/2019-36). Pro shledání odpovědnosti za správní delikt je však zavinění bez významu.

Ke způsobům úhrady určené částky

[19] NSS nepřisvědčil stěžovatelčině námitce, že jí magistrát vymezil způsoby platby určené částky újeji, než stanoví § 163 odst. 3 daňového řádu. Magistrát ve výzvě k uhrazení určené částky ze dne 23. 2. 2017 uložil stěžovatelce uhradit částku na uvedený bankovní účet, poštovní poukázkou či v hotovosti na pokladně magistrátu. Z ničeho však nevyplývá, že by jiné způsoby platby nepřijal. Ostatně ani stěžovatelka netvrdí, že by magistrát odmítl přijmout její platbu provedenou jiným než výše uvedeným způsobem (ani neuvádí, jaký jiný než uvedený způsob by upřednostnila). Stěžovatelčino tvrzení, že uhradila částku se zpožděním pouze z toho důvodu, že neměla k dispozici veškeré způsoby úhrady platby, je ničím nepodepřené a nevěrohodné. Stěžovatelčina námitka se jeví jako účelová.

K podmínkám pro zahájení řízení o správním deliktu

[20] Stěžovatelka namítá, že je osobou dotčenou jednáním osoby podezřelé ze spáchání přestupku. Domnívá se proto, že měla být vyrozuměna o odložení věci.

[21] Podle § 66 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění od 1. 10. 2016 (tj. poslední znění před zrušením zákona ke dni 1. 7. 2017), které se užije v nynější věci, se o odložení věci *vyrozumí osoby dotčené jednáním osoby podezřelé ze spáchání přestupku, jsou-li správnímu orgánu známy; správní orgán tyto osoby nevyrozumí, pokud by to bylo spojeno s neúměrnými obtížemi nebo náklady.*

[22] Krajský soud správně vyhodnotil, že stěžovatelka dotčenou osobou nebyla a magistrát odložil oznámení o přestupku v souladu se zákonem. Stejný závěr vyslovil NSS v bodě 22 již citovaného rozsudku ve věci 10 As 241/2019. Citované ustanovení zákona o přestupcích mířilo na poškozeného. Stěžovatelka jako provozovatelka vozidla nebyla dotčena jednáním osoby podezřelé ze spáchání přestupku. Stěžovatelka byla dotčena teprve tehdy, pokud se tuto osobu nepodařilo vypátrat, tedy byla dotčena nikoliv jednáním podezřelé osoby, ale nemožností tuto osobu vypátrat. Úvahy o možnostech obrany proti odložení věci jsou v důsledku tohoto závěru nadbytečné.

K namítané podjatosti úřední osoby

[23] Stěžovatelka tvrdí, že námitku podjatosti úřední osoby, kterou vznesla v doplnění odvolání podaném den po odvolání, uplatnila včas. Námitka byla důvodná a měla být řádně vyřízena.

[24] Podle § 14 odst. 2 správního řádu, ve znění účinném do 31. 10. 2018 (*nyní je totožné pravidlo obsaženo v § 14 odst. 3*), účastník řízení *může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (...).*

[25] V rozsudku ze dne 10. 10. 2018, čj. 6 As 75/2018-83, NSS dovodil, že postup předpokládaný v § 14 odst. 2 správního řádu musí být dodržen v případě, že vznesená námitka podjatosti splňuje následující podmínky: z její formulace vyplývá, že se jedná o námitku podjatosti úředních osob či osoby; je alespoň rámcově odůvodněná; a její důvody nejsou zjevně nesrozumitelné či nesmyslné.

[26] Tyto podmínky stěžovatelčina námitka podjatosti nesplňovala. Z doplnění odvolání „*ve všech řízeních vedených žalovaným*“ vyplývá, že „*stěžovatelčin zmocněnec zastává názor, že správní orgány prvního stupně jsou podjaté, neboť své úředníky platí za to, aby rozhodovali co nejvíce v neprospěch obviněných (a tedy co nejvíce ve prospěch obecního rozpočtu)*“. Zmocněnec dále „*z opatrnosti vznesl námitku podjatosti též proti všem zaměstnancům odvolacího orgánu, jakož i proti hejtmanovi kraje*“. K tomu navrhoval provést podrobné dokazování.

[27] Námitka podjatosti tak byla vznesena opožděně. Stěžovatelka ani netvrdí, že by se jí důvody podjatosti vyjevily k nějakému konkrétnímu datu. Pro posouzení včasnosti námítky je nerozhodné, po jaké době od doplnění odvolání žalovaný rozhodl. Zejména ji však vůbec nelze hodnotit jako vážně míněnou námitku, neboť je nesmyslná (srov. též bod 18 rozsudku NSS ze dne 14. 6. 2012, čj. 1 As 55/2012-32) a zjevně spekulativního a obstrukčního charakteru (srov. obdobně např. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2020, čj. 8 As 127/2018-50).

[28] NSS proto neshledal pochybení ve způsobu, jakým se žalovaný a krajský soud vypořádali s namítanou podjatostí úředních osob.

III. Závěr a náklady řízení

[29] Stěžovatelčiny námitky byly částečně důvodné; NSS proto zrušil napadený rozsudek pro nepřezkoumatelnost, kterou trpěl napadený rozsudek v části reagující na námitku, že obecní policie nezveřejnila informaci o zřízení stálého automatického měřicího systému, a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán názorem NSS. V novém řízení se proto bude znovu zabývat výše zmíněnou stěžovatelčinou námitkou, na kterou by měl reagovat v souladu s judikaturou zmíněnou v bodě [14] tohoto rozsudku.

[30] V dalším řízení rozhodne krajský soud i o nákladech řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. července 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu